

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника
6 сот.
На провінції
8 сот.
В занятих територіях 4 коп.

Виходить щодня
рано.

Умови передплати у Львові:

На рік 18— К.
Півроку 9— "
Чвертьроку 5— "
Місяць 1—80 "

В країні і державі:

На рік 24— К.
Півроку 12— "
Чвертьроку 6— "
Місяць 2—40 "

За границею:

В Німеччині 28 мар.
В Америці 8 дол.
В інших державах 40 фр.

Рекламації вільні від поштової оплати. Рукописи приймаються лише оплачені, а звертається тільки важливі і застережені. — "Українське Слово" продають всі бюра по цілїм краю.

Адреса редакції й адміністрації: Львів, ул. Руська 3. Експедиції: Бляхарська 11.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній часті 60 сот. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1-50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Біжучі потреби.

Ми подали в свій час розпорядження австрійської військової управи про права української мови на зайнятих українських землях, як і розпорядок найвищого вождя австрійської армії архивязя Фридриха з 17. жовтня с. р. про шкільництво на окупованій території.

Між иншим говорить ся в тім розпорядку і про права української мови в школах, а саме таке: „В округах воєнного генерал-губернаторства на схід від східної границі округів Любарів, Люблин і Янів уживається ся на приказ військового генерал-губернатора українська мова як викладова в тих публичних школах, в котрих української розговорної мови вживає більшість дітей, для яких має служити школа“.

Далі йде мова про права українських меншостей. На випадок, якби заведено в школі иншу викладову мову, а знайдеть ся сорок дітей, що вживають української мови, на приказ генерал-губернатора відкривається для них наука в українській мові. Навідворіт, де викладовою мовою є українська мова, а знайдеть ся там 40 дітей німецької або польської меншости, відкривається для них наука в їх рідній мові.

Хоча на практичне переведення обох розпорядків треба підждати ще якийсь час, все-таки вже теоретично відбігають вони від дотеперішнього стану, що в школі та у зносинах населення з властями допускав лише російську мову.

Витаючи сї розпорядки як деякі позначки зміни на краще, ми мали би право надїяти ся, що наші національні бажання не довго ждати — муть на сповнення.

Та розпорядок про українську мову в школах принесе щойно тоді повну користь, коли ті що будуть покликані, тим зайняти ся, розглянуть ся точно в дотеперішньому стані шкільництва та будуть докладно поінформовані про бажання населення що до його поправки. Тому, що в зайнятих українських землях було досі шкільництво російське, повинні Українці одержати всі школи, що були державні, й усі російські школи повинні перетворити ся в українські.

А що дійсні Москалі становлять тут тільки незначний процент, не потрібно навіть учить російської мови в школах як окремого предмету науки.

Тому, що в зайнятих українських областях, як і загалом у цілій Росії, досі не було ніякого українського шкільництва, треба вперіод поробити приготування до нього. Належить тут поперед усього приготування та створення українського учительства з тамошніх учителів. Для сїєї цілі треба владити в різних містах короткі, дво-три місячні наукові курси української граматики, літератури, історії, географії, й инших подібних наукових предметів. На такі курси мо-

гли-б ходити тільки вчителі (вчительки) і вчительські кандидати з Холмщини та Волині. По зложенню відповідного іспиту мали-б учасники право вчителювати в Холмщині й Волині. Вчительські сили для таких курсів треба би спровадити з Галичини, а самі курси й їх учасники дістали-б державну підмогу. Курси того роду можна-б уладити навіть у Галичині, причім зазнайомили ся-б учасники з українським шкільництвом у Галичині.

По містах і в національно свідомих селах треба мерщій позасновувати взірцеві народні школи. В Холмі, Грубешові, Замості, Володимирі Волинським, Ковлі, Луцьку, Бересті, Литовським, Дубні й т. д. треба відчинити українські гімназії, хочби зразу тільки з першими класами. Тут мусіли-б бути рівноправні відділи для хлопців і дівчат. Зразу можна-б поручити котрусь з українських гімназій з східних галицьких повітів перенести до одного з перелічених міст у зайнятих землях.

Зважати треба й на те, що в Холмщині було 255 церковних шкіл, які правдоподібно зістануть ся в руках церкви й на далі. Хоч на будуче не бажаний поділ шкіл на церковні та світські, все-таки покищо потрібно, щоб уніяцька церква заінтересувала ся церковними школами колишніх унійців.

Провід над науковими курсами для вчителів, приготування шкільних і наукових підручників, як загалом усе, що стоїть у звязку з організацією українського шкільництва на зайнятих українських землях, могли-б перейти наші шкільні товариства, або й якась инша в тій цілі створена організація.

В звязку з народньою школою треба зорганізувати инші інституції для зменшення страшного анальбетизму й темноти. Тут належить передусім привернення „Просвіти“ на основі її старих статутів, а в однім із більших міст треба створити централю для згаданих просвітних товариств. Просвітну роботу треба вести скрізь рівнобіжно та в звязку з працею над економічним піднесенням населення. Треба поширити кооперативний рух і для кооперативних товариств утворити централю в однім із більших міст.

Однаке поперед усього потрібно негайно заложити популярну часопись. Бажана була-б окрема церковна часопись для унійців. Крім сих популярних часописей для народу здав ся-б політичний орган для інтелігенції. Розуміється ся, що негайно треба пустити через границю всі українські видання з Австрії.

Для задоволення духових потреб Українців у зайнятих українських землях видається дуже багато українських книжок, що появились в Австрії, крім того требаби конче приготувати децю.

Справи ті мають для нас перворядне національне значіння. Компетентні круги мусять їх взяти під увагу і доложити усіх своїх старань, щоб в мертвих рамках ц. к. розпорядків створити як найскорше живе життя!

Урядові

Воєнні звідомлення.

з головної німецької кватири.

З дня 11. листопада 1915.

На західнім фронті.

Нічо естєнного.

На східнім фронті.

Група військ ген. Гінденбурга:

На захід від Риги повздержано російські наступи в напрямі Камерн. На захід від Якобштату відкинено великі сили неприятеля, котрий перейшов до наступу; полонено одного офіцера і 117 жовнів. Перед Двинськом Москалі вчєра ограничили ся до живої діяльности своєї артилерії.

Група військ князя Леопольда баварського;

Нічо нового.

Група військ генерала Лінсінгена:

Російські проби проломання лінії коло Будки і на північ від Будки (на захід від Чарторийська) повздержали східно-пруські, чеські і австро-угорські полки. Протинаступ відкинув неприятеля з його становищ.

На сербським фронті.

Погоня всюди поступає вперед. Добича в Княжевацу вивозить по посліднім обчисленням 103 армат, — майже всі найновішої системи — велику кількість амуніції і воєнного матеріалу.

Армія ген. Боядєва доносить про полонення 36.600 Сербів. Як добичу в Нішу подає 100 армат, в Лясковацу 12 армат.

Начальна управа армії.

Європейська війна.

Знаменні слова.

ЛОНДОН. (Ткб.). В палаті лордів під час дискусії над цензурою дня 8. с. м. лорд Лорєбурне сказав: Нинішнє положення не дасть ся порівнати з нічим в історії. Кождий з великих народів думає, що війна зістала йому накинєна. Всі вірять, що мають слухність, та що мусять витрєвати, щоб побідити. Втрати в людях оцінено вже на 15 мільонів в забитих, ранених і хорих, а мільярдові воєнні довги

змінити цілу цивілізацію. Коли війна буде тривати без кінця, то слідують революції і анархії. Великі простори змінити ся в дикі області, замешкані старцями, жінщинами і дітьми. Дивними були б люди, котріб не скористали з кожної почесної нагоди, щоб запобігти винищенню війною, що булоб найстрашнішим нещастем, яке моглоб стрінути людство.

Почвірне порозумінне тратить надію.

АТЕНИ. Часопись Веніцельоза „Македонія“ в Солуні пише: Посли почвирного порозуміння запитані грецьким правительством заявили, що почвирне порозумінне вже не буде робити дальних старань, бо є переконане, що Греція позістане неутральною. Англійський та російський посол могли висказатись тільки про свої заведені надії що до Греції.

Болгари очікують рішучої битви.

СОФІЯ. Про положення в Сербії доносять військові круги:

Коли сербській армії для воєнних операцій зісталась тільки область між Лесковацом, Крушевацом і Прістіною, належить сподіватись, що союзні війська вже в найближчих днях будуть в змозі приступити до рішучої боротьби з сербським військом. При сій нагоді може й прийде до оточення Сербів. Поступи болгарської армії переходять всі надії. Добича в Нішу має бути дуже велика. Говорить ся про 4000 бранців. Можна також надіятись, що теперішнє положення Греції викличе корисний вплив.

Посліднє покликання в Італії.

ЦІРІХ. З добре поінформованого римського жерела доносять, що в найближчому часі слідє в Італії покликання третьої категорії ополченців, що військово доси не служили. Число тих ополченців обчислюють на 800.000 людей.

Неутральність Греції.

ПАРИЖ. (Ткб.). Агенція Гаваса доносить під датою 9. с. м.:

Грецький посол в Парижі вручив вчєра перед полуднем в міністерстві заграничних справ телеграму грецького президента міністрів Скулідіса. В сій депеші Скулідіс впевняє, що Греція є сильно рішена дальше задержати супроти держав почвирного порозуміння неутральність з характером широкї прихильности.

РИМ. (Ткб.). По донесенням Агенції Стефанія грецький посол вручив міністрови справ заграничних заяву, що новий грецький кабінет буде держатись тої самої заграничної політики, що й передтим.

Заведені надії Росії

КОПЕНГАГА. „Біржеві Відомости“ остерігають, що до інтервенції Румунії не прийде. Русофільські круги в Букарешті побоюють ся, що супроти теперішнього положення на Балкані румунське правительство буде і дальше держатись неутральности.

Похорон Стрільця.

Три дні змагав ся бій. Стрілецькая розстріляна Тягнулась за селом, що крило ся в садках. Борба за те село, здавало ся, безцільна. І мліла кожний раз в самих вже початках. Бо ворог став у нїм залізною стопою І сильно відбивав усю потугу бою.

Три дні глядів стрілець на скраїну білу хату І серце під грудьми товклось, як в клітці птах. В сій хаті він торік лишив старого тата. Що під вагою літ подав ся, вянув, чах. Момент — і батька він до серденька пригорне І з хорої душі сїдлєб горе чорне.

Останній раз „ура“ в розстрільній заревіло. І вихром понеслись товариші вперед. Стрілець забув про все і гураганом, сміло Рвонув ся, як орел, на світ останній лет. В сій хвилі блиснув кріс і зично засвистіло — І повалилось з ніг мертве юнацьке тіло...

Прогнув грізний танець; немов на храм спішило Ціле село витать побідну дружину. І миттю юнаків півколом оточило, Розказуючи їм свою біду страшну. Останнім із села із крайної хатини Ішов старий мужик, накинувши свитину.

Сербське правительство втікає до Черногори.

ЛЮГАНО. 9. падолиста. По донесенням з дипломатичних кругів сербське правительство, що перенеслось було з Кралієва до Митровиці, є тепер в дорозі до Черногори.

Зїзд королів Греції, Болгарії і Румунії

БЕРЛІН. 9. падолиста. „Telegraphen Union“ доносить з Букарешту:

Дневники доносять з політичного жерела, що роблять ся старання до зїзду королів Греції, Румунії та Болгарії. Стріча ся має на цілі обговорити спільне діланне в балканській справі. Зїзд має відбутись в Букарешті.

Нове грецьке правительство.

АТЕНИ. (Ткб.). Агенція Гаваса доносить: Президент кабінету Скулідіс заявив співробітникам часопису „Paris“, що кабінет доперва тоді представить ся парламентови, коли буде певний, що одержить більшість. В противнім случаю парламент буде розв'язаний.

Свята війна.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ. (Ткб.). Дневники доносять з Багдаду що в цілому Іраку населення взяло за оруже до святої війни.

В Лівії.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ. (Ткб.). Дневники доносять, що арабські племена в Лівії віднесли ряд побід над Італійцями, забрали много воєнного матеріялу та армату.

Кітшенер в Парижі.

ПАРИЖ. (Ткб.). В справі побуту Кітшенера в Парижі преса дістала слїдуючу півурядову ноту: Кітшенерови, що виїздить щоб звидіти новий східний воєнний тере, залежало на тім, щоб знова стрінутись з заступниками французького правительства і начальною командою.

Його конференції з Бріаном, Галлієнім і Жофром відносились до різних скомплікованих квестій, котрі виринули в наслідок балканської експедиції. Квестії сї детальїчно обговорено, та стверджено цїлковиту згідність обох правительств.

На морі.

ХІЯССО. 9. падолиста. (Ткб.). В неділю пополудні між Сардинією а Альжиром австрогорське підводне судно затопило грецький пароплав „Апсopa“, що з 422 подорожними плинув до Нового Йорку. — 270 осіб, серед них кільканайцять людей з залози, що числила 60 осіб, прибуло до Бізєрти і Ферівілле.

(Примітка: По певним відомостям пароплав „Апсopa“ хотів втіти; підводне судно мусіло проте зробити ужиток з армат).

Окрім сього доносять під датою 9. с. м. що на Середземнім морі підводне судно затопило італійський корабель „Elsa Francesca“ і французький парохід „Isere“ і „France“, а окрім

сього англійський корабель „Woolfield“, що віз англійське військо.

ЛОНДОН. (Ткб.). „Daily Telegraph“ доносить:

Державний корабель „Irene“ зістав затоплений.

БЕРЛІН. (Ткб.) Бюро Вольфа доносить: Наші підводні судна затопили 5. падолиста у вході до ірландської морської пристані корабель, що провадив корабель відділу російських кораблів, що шукали мін, а 9. падолиста на північ від Дункерки французьке торпедове судно.

Шеф штабу адміралії маринарки.

Абдикація англійського короля?

Новийорська часопись „Sun“ на підставі донесення з Ліверполю доносить про дуже бурливу бесіду короля Юрія з президентом міністрів Аскітом. — Король заявив прем'єрови, що задумє уступити з престолу в тім случаю, колиб нинішня війна була покінчена без рішучого миру. Не остане в тім случаю король на престолі, ані не дозволить засісти на ньому нікому коли така ганьба та пониження малаб стрінути Англію. Король дуже жалував ся, що його становиско як конституційного монарха приневолює до сього, щоб ділав так, начеб згоджував ся з діяльністю своїх міністрів, міжтим коли вважав їх за шкідних для держави Король хоче оголосити маніфест до англійського народу.

Лягли головами.

Івась Берегуляк

підхорунжий Укр. Січ. Стр.

Ти, мій прелюбий Друже смутку:

Недавно плакали ми у двох над кровавою судьбою нашого тов. Білінського а нині приневолений я сам, одинокий майже зі стрийських стрільців, похилити свою голову в журбі та зневірі над твоєю долею...

Неначе Ніоба — мушу глядіти на се, як мої друзі колишніх днів кладуть свої буйні, молоді голови за святу справу, мушу боліти серцем над Вами і над Вашими рідними...

Бо Ти, Івасю, оден був у свого батька! Оден, як місяць на синьому небі. А нині лишились твої батьки одинокі на світі — без мети в своїм змаганню — у своїй праці.

Ще нині бачу, як твій батько перед нашим відїздом зі Стрия працював нас на далеку, незнану дорогу а другою обтирав сльози, що пили може тоді в перше з очей його, як ти на світ прийшов... І нині він знов заплаче — але сльозами чорної розпукки і бездонного горя. Заплаче кровавими сльозами і не буде кому обтерти їх з його старечого лица. А твоя дорога ненька так і закаменіє з жалю превеликого; В холодну, осінню, темну ніч побіжить на високу могилу, де снить о щастю: волі України її одинак.

Прийшов, пізнав стрільців „Д-ж Семен? Заріч-Нехай би поступив до хати припочить...“ [ний... — „Ой, вже ваш славний син спочинок мав вічний, Ой на сій межі знеміг ся і мовчить...“ Немов піднятий був, старий мужик схилив ся, Опер ся на ціпок, пример, сльози залив ся.

На пивтарі стрільці копали свіжу яму І сотник промовляв над тілом юнака: „Давно ти попрощав свою стареньку маму, А потім полишив і батька бідака. Лишив його в журбі, у старости й недолі. Щоби бодай на скін почув він пісню волі“.

„І на чолі рядів ти рвав ся все до лету Й останнім все вертав на зазвиї труби. Поцербилась тобі убійча сталь, багнету. Одначе ти зносив всі труди боротьби, — Аж поки не знеміг тебе танець невольний... Спи, друже, легким сном, твій батько буде [вольний!“

Як стогони вітрів, як ревний плач тримбіти, Повіс ся зичний зойк розжалених жінок, Що похилились в дід, немов підтяти квіти. А батько зломаний опер ся на ціпок, Стиснув рукою грудь, обтер полою слези І жалке лебедів, як тихий шум береги:

„Ох, сину, сину мій! Я змаргав свої сили, Щоби бодай тобі зготовить кращі дні. Та враг тебе загнав завчасно до могили, Скосивши гордий стан, як квітку на весні. І горем налились мої старечі груди. Для мене, сину мій, вже радості не буде...“

„Панове, молю вас, візьміть мене з собою. І з мене був колись не найгірший стрілець... Не киньте тут мене зі смутком і журбою На злидні і біду, на горесний кінець“. — Пішли. А серед них сіріла сірачина, — Се батько поспішав, щоб смерть пімстити сина...

П. Карманський.

Стрілець і дівчина.

Гей, дівчино чорноброва, Вже кінчить ся ніч майова, Вже у стайні на припоні Підківками дзвонять коні І іржать, мов кличуть нас: В дорогу час! В дорогу час.

Дай же ручку на прощання, Нахили уста в останнє, Нахили уста, дівчино, За хвилину може згину. За хвилину. Хочби рад, Не верну в сад, в вишневий сад.

Нахили уста, мов розі. Бачиш? Меркнуть зорі божі, Бачиш? Сонце сходить грізно. Будь здорова, бо вже пізно! Маю прочуттє грізне... Забудь мене! Забудь мене! Богдан Лепкий.

Плач мамо рідна, плачте і ви всі, що розумієте муку і горе превелике материнського серця!...

Обмашний цвітами пішов ти в тяжкий кровавий бій.

Тебе супроводжали зі смутком дівочі карі очі.

Тебе працювали горячі сльози найдорожших.

А ти все сміло і без жалю ступав наперед на святий бій за волю України.

І Ти, Івасю, гідно сновив свій обов'язок. Через свою совісність і товариське поведіння Ти зєднав собі всіх стрільців. Ти став любимцем вищих старшин.

Не бракувало Тебе на Маківці ані під Белеховом.

За свою справність і хоробрість відзначено Тебе двома медалями. Тебе самотнього в цілім першій курії. Здавалось — щасте усміхалось до Тебе на кожному кроці... А нині — сумна могила холодить твоє горяче серце, що згоріло в офірі на жертвеннику своєї вітчизни.

Спи щасливо, Івасю — друже смутку!

Спи спокійно про свято воскресення і духом своїм витай завжди між твоїми друзями минувших днів!

А пам'ять твоя буде по вік жити серед стрілецьтва, бо той розлогий степ Поділля щоденно — доки світу стане приспівувати буде думу життєвого працяння:

Летіла куля чере гору
Тай ударила у груди мою,
Потекла кровця річечкою
Аж до Тихого — до Дунаю...

5. падолиста, 1915.

Четар Трух.

Ширіть „Українське Слово“, дома-
гайтесь нашого дневника у всіх
— публичних льокалях! —

НОВИНКИ.

— Барон Бріан в Берліні. Австро-угорський міністер закордонних справ барон Буріан що прибув до Берліна вчора перед полуднем в товаристві шефа своєї канцелярії, конферував перед полуднем через довгий час з канцлером Бетманом Гольвегом, у котрого був відтак на свіданню, на котрім були також австро-угорський амбасадор князь Гогенльог, державний секретар Ягов, підсекретар Цімерман і легатійний радник граф Ляріш. Пополудні відбулись дальші конференції. Нинішній день є рівнож посвячений на конференції. Са поїздка, подібно як і попередні має на цілі обговорити біжучі справи.

— Голошення ложних вістей. Дирекція поліції оповіщує: В останніх днях повторилися знов случаи що несовісні люди, здають ся для своїх власних цілей розсївають ложні вісті про некорисне положення, що стоїть в разячій суперечности з дійсним станом річей, який подають урядові звідомлення. Поліція є вже на слїді тих осіб, а обов'язком суспільности є про подібні случаи доносити власті. Такі особи будуть потягнені до найстрогійшої карно-судової відвічальности.

— 3 недолі виселенців. Про недолі виселенців пише „Кієвская Мисль“: „Від Ковеля до Луцька, від Луцька до Рівного й далше на Новоградволинськ безконечно лентою тягнеться табор утікачів, що їдуть гостинцем, пільними дорогами й полями. На возах містять ся по 6—10 осіб під полотняним накривалом, яке перепускає вогкість так, що буди покривають сомою. Погода погана, всі промокли до нитки, матері прикривають своїм тілом недужі діти. Табор посуває ся не більше ніж 8—9 верстов, на день, а що харчівні пункти віддалені від себе 15 і більше верстов, тому вічно терплять голод і спрагу. Харчівні не в силі прохарчувати навіть 10-ої частини людей. Воду всюди випито, а де її є трохи, там не допускають до неї місцеві мешканці й боронять ся всіми способами. Коли надходить табор, спускають псів з припону та стають озброєні при воротах, аби відігнати втікачів. Для коней і худоби харчу немає, земство нічого не підготувало, а трава витолочена. Втікачі нічлігують по лісах і полях і палять призибраними дровами, що доводить до нових конфліктів з місцевими людьми. Вті-

качі морально прибиті й самі не знають, куди йдуть. Журять ся собою, журять ся своїм скотом, з яким мусять по дорозі розставати ся. Вкінці прибувають і недуги“.

— Підвисшенне додатку до горівчаного податку. „Wiener Zeitung“ оголошує цісарський розпорядок, що підвиспує додаток до горівчаного податку о дальших 40 сот. від літри алькоголю так, що податкове обтяження горілок виносить тепер разом 2 кор. від літри алькоголю о низшій ціні і 2 кор. 20 сот. від літри при висшій ціні (поза контингентом).

Дальше оголошує „Wiener Zeitung“ міністеріальний розпорядок про утворення спіритусової централі, та розпорядок міністеріальний в справі впровадження максимальних цін для денатурованого спирта.

— Закладники і полонені України в Астрагані. В Астрагані перебувають як закладники між інш.: о. Гр. Панчишин з Гологір та о. Іван Бачинський з околиць Золочева. В неволі перебував там поручник Крушельницький.

— Третя австрійська воєнна позичка. В міру покінчування обчислень підписів на третю воєнну австрійську позичку подають звідомлення тимчасові обчислення висоти субскрибованих квот. Кореспонденційне бюро приносить вістку, що дотеперішні обчислення субскрибованих квот дійшло вже в самій тільки Австрії до суми 4 мільярдів 15 мільйонів корон. Са квота безперечно ще значно підвиспить ся, бо остаточні обчислення ще не покінчені.

Свідчить се найліпше про внутрішню економічну силу народів Австрії, та в їх незломну віру в остаточну перемогу осередніх держав.

Яку тяжку натомисть фінансову кризу мусить переходити потвірне порозуміння, коли воно шукає позичок за границею в Америці, Найбогатша під фінансовим зглядом Англія, котра вже здасть ся не має виглядів на зяття нові заграничні позички, будучи переконання, що самі голословні заклики правительств до горожан до підписування воєнної позички, не будуть мали найменшого успіху, задумує зятягнути у своїх горожан примусову позичку. Англійські часописи подають вже навіть проекти такої примусової позички. Після тих проектів кожній горожанин, який має в касі зложені ощадности, мусїби кожного місяця 10% вложеного купіталу відступити державі як позичку. Увільнені від цього обов'язку булиб тільки ті власителі, що мають в касі зложених менше чим 100 фунтів штерлінгів.

— Втеча російських полонених. Вночі з 3. на 4. с. м. втікло з Сковчева на Австрійським Шлеску 5 російських полонених, приділених до будови військових бараків.

— Евакуація Печерської Лаври. Дня 12. жовтня ст. ст. виправлено з Києва Дніпром до Катеринослава наладований корабель з найціннішим майном і церковним знадбем Київської Печерської Лаври. Поки-що вивезено цінніші рукописи старої лаврської друкарні, цінніші ікони, церковні начиння, друкарське письмо й таке инше. На випадок урядового оповіщення евакуації Києва має Печерська Лавра приготувати кораблі і вагони. Печерські монахи виїдуть до тамбовської епархії. Як що мали-б лишити Київ противники, зістанеть ся в Печерській Лаврі один найстарший архимандрит і до двайцять стареньких еромонахів.

— В справі печива оголошує управа міста Львова, що аж до дальшого зарядження не вільно випікати жадного дрібного печива, та що ціна хліба не може бути вищою від 4 сот. за 70 грамів.

Недержання постанов сего зарядження буде каране, о скільки не буде мати тут примінення одвічальність карно-судова політичними властями І інстанції, грошевою карою до 5000 кор. або арештом до 6 місяців.

— Спис 14—21-літних у Відні. Бурмістр Відня рішив зарядити спис 14—21-літних горожан в цілі приготування їх до військової служби. Всі хлопці вище 14 літ, що тепер не є записані до народніх або середніх шкіл, мають добровільно зголоситись до військових вправ, що будуть відбуватись два рази в тиждень. Після відбуття таких вправ ся молодіж в разі покликання під оруже, буде мала улєкшений аванс на підофіцерів.

— Агітація за миром в Америці. Frankfurter Zeitung доносить, що народній мировий союз в Америці скликав на 8. падолиста збори в багатих містах Зєдинених держав, на котрих мають запаста ухвали, звиваючі президента Вільсона, щоб він разом з заступниками нейтральних держав утворив Комітет, котрий би виступив з мировими пропозиціями та вручив їх воюючим державам.

— Фабрика амуніції Крупа. Світова фабрика амуніції Крупа в Німеччині в минувшій році мала чистого зиску 86 мільйонів марок

супроти 34 мільйонів марок з року 1913-го Як дуже ся фабрика є затруднена виробом амуніції для Німеччини, вказує вже хоч би се, що в минулім році достави для самої тільки німецької армії перевисили в двоє цілу продукцію для Німеччини й інших держав за літа 1913 і 1914. Доставу для німецьких воєнних цілей могла фабрика перевести тільки в сей спосіб, що ужила до виробу німецьких замовлень також і сі свої відділи, які продукували перше для чужих держав.

— Отвертий лист „Червоного Хреста“. Міжнародний комітет „Червоного Хреста“ звернув ся до пануючих, представників держав та правительств держав, що ведуть війну з отвертим листом, в котрім просить, щоб зроблено все що лежить в їх силі в цілі зменшення душевних страждань родин жовніврів, а головно, щоб по кожній борбі провірено точно тотожність жертв, зглядно, щоб хоронено поляглих, та в тій цілі заклали кількагодинне завіщення оружа, та вкінці, щоб листи поляглих прислано безпосередно комітету, котрий уділяв би їх родинам ближих інформацій.

— Холера в Галичині. Санітарний департамент міністерства внутрішніх справ оголошує: По звідомленням з дня 7. с. м., провірено бактеріологічно в Галичині два случаи азійської холери в двох громадах бережанського повіту.

— Конференція австрійського єпископату. Дня 9. с. м. розпочались у Відні під проводом праського архієпископа Скрбенського теґоричні конференції австрійського єпископату.

— Сербський єпископ полонений. З Софії доносять, що болгарські війська полонили в Нішу тамошного єпископа та інтернували в однім з монастирів в Софії.

— Розв'язання шкільної комісії в польськїм королівстві. Шкільна комісія, яка внесла меморіал до німецького генерального губернаторства в справі польського шкільництва в Королівстві, зістала німецькими властями в Лодзі розв'язана.

— Відїзд турецької комісії. Турецька комісія, зложена з висопоставлених цивільних і військових осіб, відїхала оноді з Відня до Берліна.

— Жінка англійського посла в неволі. „Daily Telegraph“ доносить з Солуня, що Патет жінка колишнього англійського посла в Віднороді дісталась при занятю Іскібу в неволі.

— Довіз яєць з Болгарії на Угорщину. Оноді відбулось в Будапешті засідання свіжо утвореного акційного товариства з основним капіталом 150.000 к., в цілі закупу яєць в Болгарії для Угорщини. В тій цілі утворено вже філії в Софії і Рутштуку.

— Воскрес з мертвих. Одна жінка ополчення з Вроцлава, одержала вістку, що її муж поляг на полі битви. Майор баталіона, як також фельдвельбел компанії, прислали вдові потїшаючі листи, а з ними фотографію та всі листи і записки, які знайдено при її поляглім мужови. На підставі сих документів виплатило вдові одно асекураційне життєве товариство гроші на полісу. Недавно одержала вона переписний листок з Саратова, в котрій їй „померший“ муж доносить, що виїхав ся з ран, які одержав був при наступі, та находит ся в російській неволі.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 13. падолиста 1915.

Нині: 12. с. м. гр.-кат. Зеновія м. римокат. Мартина п.

Завтра: 13. падолиста, гр.-кат. Стахія, римокат. Евгенія,

○ За уділення субвенції в квоті 200 К на удержання українських народних шкіл у Львові, складає отим Хвальному Товариству „Народна Торговля“ сердечну подяку Старшина Шкільного Кружка У. П. Т. у Львові.

○ Перше засідання Комітету для звеличення подвигов У. С. С. відбуде ся в неділю дня 14. падолиста с. р. о 11. год. перед полуднем в канцелярії шкіл У. П. Т. вул. Мошнапського ч. 12. В склад Комітету увійшли: Вп. п. О. Бачинська, О. Білінська, М. Заячківська, дир. Кокорудз, о. Лежогубський, о. Ляциняк, Е. Макарушкова, Др. Макарушка, М. Морозова, Е. Панейкова, І. Труш, ред. Чарнецький, Др. Щурат.

○ Кваліфікаційний іспит до виділових шкіл в ц. к. жіночій семінарії у Львові, зачне ся дня 15. падолиста с. р. письменними виробами, а по 20. падолиста відбудеть ся устний іспит.

Ректорат Львівського дух. Семинара, подає до відома, що зголошення богословів приймає на днях 16. і 17. падолиста с. р. при вул. Хшановської ч. 9.

Власну постіль, сінник і прч. біля треба привезти зі собою.

Посвідки на приїзд зі ширшого воєнного округу до тіснійшого округу видає Ректорат ц. к. Університету і йому в тій цілі належить пред'явити паспорт.

ЖЕРТВИ.

на рідні школи У. П. Т. у Львові (вул. Мошанського ч. 12.).

Зложили: п. Ілля Салагуб, ц. і к. офіційя і п. Василь Хабер, ц. і к. акцесіст в Постойні 20.—, о. Лисинецький в Космачі (постійний добродій рідної школи У. П. Т.) 10.—, п. Ілля Чиж, уч. семин. в Ряшеві 6.—, Маріян Якимовський, учитель, 10.—, Василь Равлюк, управитель школи в Волчківцях, 10.—, Ілля Салагуб (друге) 10.—. — За ті жертви складає Управа шкіл У. П. Т. щиро подяку, замічаючи, що кожда лепта зложена, в теперішнім часі на наші приватні школи, має неоцінену вартість.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРИЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 11. падолиста 1915.

На російським фронті.

На захід від Чарторийська відкинули ми оден російський наступ.

На захід від Рафалівки відкинули австро-угорські війська спомагані огнем німецьких батарей неприятеля над Стир, причім в наші руки дісталось 7 офіцерів, 200 жовнів та 8 машинних крісів.

Впрочім нічо нового.

На сербським фронті.

На схід від Требіне відкинули ми оден сильний черногорський наступ. Неприятель по-їс тяжкі втрати. Набираючи від південного заходу від Узиц ц. і к. війська стояли вчора на половині дороги до Нова Варос. На північний схід від Іваніци відкинули ми неприятеля з бо-гатов його становиск на хребті Цемерни.

Німецькі дивізії ген. Кевеса відкинули Сербів в області Стольови.

На схід звідси вибороли ц. і к. війська ви-хід на Крня Гля і на Паглед. В Третеніку по-ловно 1000 Сербів. В Врняцка Баня на пів-денний захід від Третеніка покинули Сербі пільний шпиталь з 1000 раненими жовнірами та офіцерами і лікарами.

Армія ген. Гальвіца бере ся на північний схід від Бруси та на північних ріках гір Ястре-бацу.

Болгарські війська перейшли коло Алексі-наца Мораву.

Заступник шефа Генерального Штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат краєвий

Д-р. Степан Баран

отворив адвокатську канцелярію

У ЛЬВОВІ, Ринок, ч. 10.

(дім. „Просвіти“, I. пов.).

Лікар

Д-р Бр. Овчарський

б. Секундар Загального Шпиталю, ординує від 10. до 11. рано і від 4. до 6. пополудни.

Оголошення.

Молода здібна Українка з образованием середних шкіл прийме посаду в українській інституції як учителька, або як мундантка в адвокатській канцелярії. Зголошення для „Українки“ приймає адміністрація „Укр. Слова“. 8—4

Рутинований кандидат адвокатський глядає зараз місця в канцелярії. Ласкаві зголошення під: „Практика“ в адміністрації „Українського Слова“ (вулиця Руска ч. 3). 1—3

Інструктор для двох приватистів II. і III. кл. гімн. звольить подати услівя: Уряд парохіяльний Грибовичі п. Дубляни. 1—2

Стоварищення Мішанський ремісничо-промисловий у Львові, прийме урядника ознакменого з банковими діловодствами. Зголошення на письмі з заподанням дотеперішного занятя, приймає до 22. падолиста с. р. п. Василь Нагірний у Львові, Ринок ч. 36.

Академик глядає лекції. Зголошення: Христан Василь, Саджавка п. Ланчин. 2—3

ПЕРВОРЯДНА
УКРАЇНСЬКА ЦУКОРНЯ
при вулиці Св. Миколая ч. 7.
(напроти університету)

Данила Стецкова

КАФЛЕВІ
== ПЕЧІ І КУХНІ ==

нові ставить, старі направляє
скоро і дешево так в місті як
і на провінції

Михайло Галібей

кафлярський майстер.

Львів, Городецька ч. 10.

Краєвий Союз господарсько-торговельних Спілок

Львів,

вул. Зіморовича ч. 20.

Продає в своїм льокалі
коси, виконані з найлуч-
шої стирійської сталі, ко-
вальські сталеві серпи,
брусики, перстені, мо-
лотки до клепання кіс.
Байцу проти сніти. Вапно
пашне „Бартелля“. На-
сінне ріли стернянки, зі
своїх Складів: в Переми-
шлі, Стрию і Коломиї, ви-
силає всі штучні погної
і господарські знаряддя.

В справі залізничних посилок захо-
дять ще труднощі і тому о пораду
належить відносити ся до Дирекції
Краєвого Союзу господарсько-торго-
вельних Спілок у Львові.

Руська Щадниця

в Перемишлі

вулиця Косцюшки ч. 3.

Принймає щадничі вкладки щоденно в го-
динах урядових і опроцентує їх на 4½%, по-
чинаючи вже від слідуочого дня по дни зло-
ження аж до послідного дня перед днем ві-
добрання.

ВКЛАДКИ в „Руській Щадниці“ можна
складати особисто в касі товариства, почтовими
переказами, грошовими листами, чеками почто-
вої Щадниці, які Дирекція Щадниці на жадан-
не безплатно достарчає, і в філіях банку австро-
угорського на рахунок „Руської Щадниці“

Уділяє позичок: а) гіпотечних платних
піврічними амортизаційними ратами на протях
літ 10—45 після вибору позичаючого; б) на
льомбард ефектів, й на есконт векслів. Справи
позичок полагоджуюсь можливо скоро.

Всяких інформацій і друків уділяє канце-
лярія „Руської Щадниці“ ул. Косцюшка. Наро-
дний Дім, I. пов., щоденно безкорисно в годи-
нах урядових від 9—1 год. крім неділі і русь-
ких свят.

Після § 14. устава „Руської Щадниці“, за-
твердженого через ц. к. міністерство внутрішніх
справ вкладки в товаристві „Руська Щадниця“
в Перемишлі надають ся до льокації пупіляр-
них, фондацийних і т. п. капіталів, має отже
„Руська Щадниця“ пупілярну обезпечу.

Порядок поїздів.

Час приїзду і відїзду почтових
поїздів у Львові важний від 1-го
жовтня 1915.

Середно-європейський час:

Зі Львова відходять в напрямі:

До Кракова	9:00 рано	почтовий
„ „	10:40 „	особовий
„ „	8:55 вечер	поспільч
„ „	10:52 вночі	почтовий
„ Станиславова	9:40 рано	особовий
„ „	4:00 попол.	особовий
„ „	7:15 вечер	поспільч.
„ Стрия	6:39 рано	особовий
„ „	6:20 вечер	особовий
„ Сокаля і Белзця	11:45 рано	почтовий
„ Перемишлян	4:38 попол.	почтовий
„ Яворова	8:40 рано	мішаний
„ Золочова і Бродів	10:20 рано	почтовий
„ Камінки Струм.	9:53 рано	почтовий
„ Самбора	2:16 попол.	почтовий

До Львова приходять в напрямі

З Кракова	6:00 рано	особовий
„ „	7:28 рано	почтовий
„ „	6:08 вечер	почтовий
„ „	6:45 вечер	поспільч.
„ Станиславова	5:12 рано	особовий
„ „	9:38 рано	поспільч.
„ „	5:43 попол.	особовий
„ Стрия	8:05 рано	особовий
„ „	4:48 попол.	почтовий
„ Сокаля і Белзця	5:00 попол.	почтовий
„ Перемишлян	11:24 передп.	почтовий
„ Яворова	4:29 попол.	мішаний
„ Золочова і Бродів	2:09 попол.	почтовий
„ Камінки Струм	6:10 вечер	почтовий
„ Самбора	9:24 вечер	почтовий